

**Nagovor guvernerja Banke Slovenije, g. Mitje Gasparija,
na €konferenci Slovenija 2007**

Ljubljana, 15. januar 2007

Spoštovani visoki gostje, spoštovani predsednik Evropske centralne banke Jean Claude Trichet, spoštovani predsednik Evroskupine Jean Claude Juncker, spoštovani minister za finance Andrej Bajuk, gospe in gospodje.

Avtor kulturološke, antropološke in ekonomske študije **XX.stoletje** – **Alain Badiou** – začinja svojo slavno knjigo takole:« Stoletje, koliko let je to?...Kaj je sto let, kaj tisoč let, če jih izbriše en sam trenutek? Ali se bomo torej vprašali, kateri je tisti izjemni trenutek, ki izbriše XX.stoletje? Padec berlinskega zidu? Dešifriranje zaporedja genoma? Uvedba evra? A tudi če predpostavimo, da nam uspe konstruirati stoletje, ga konstituirati kot objekt za misel... – ali ni stoletje predvsem neka zgodovinska enota?«

Spoštovani,

prepričan sem, da uvedbo evra dojemamo kot zgodovinski izziv in tudi kot priložnost. Priložnost, ki poudarja sposobnost naše države, da se razvije v stabilno gospodarsko in finančno okolje. Priložnost, da si izboljša možnosti za še hitrejši razvoj in doseganje najrazvitejših članic evroobmočja.

Temelji za ustvarjanje takšne prihodnosti so bili dani z zgodovinskimi odločitvami pred petnajstimi leti, kaj Slovenci hočemo biti in kam želimo priti. Lasten denar in stabilna valuta sta bila simbol in porok takšnih odločitev. Tolar nam ni pomenil samo denarja, ampak je s svojo trdnostjo dokazoval, da smo te zgodovinske odločitve sposobni skupaj tudi uresničiti. Dokazali smo, da jih lahko uresničimo v dobrobit večine.

Ali in kako bomo doseženo v preteklih letih uspeli razvijati naprej, pa ni odvisno od evra, ampak od nas samih. Veliko pomembnih vprašanj in dilem je pred nami. In kot del družine evropskih narodov bomo morali odgovore nanje iskati tako, da nas bodo sprejete odločitve povezovale in ne ločevale.

In prehod tolarja v evro je zato zgodovinski prehod in prehod zgodovinskega, ki pomeni del simbolne dovršitve in sklenitve vrednostnega sistema, dolgotrajnega in kompleksnega procesa, v katerem se nizajo kriteriji pristne slovenske samosvojesti v horizontih evropske identitete. Zato sam prehod tolarja v evro lahko povzamemo s podobami slovenskega Evropejca, ki je zgodovinsko utemeljena na paradigmah kulture in umetnostnih bojov v njej. In kolikor sleherna identiteta temelji na razliki, in jo vsebuje kot njen notranji moment in notranji pogoj -, toliko bolj lahko slavimo kriterije razlik, ki omogočajo soobstoj toleranc, kodeksov in strategij življenja v času po postmoderni dobi, v času novega stoletja in tisočletja. Prav soobstoj enovitega v raznolikem in raznolikega v enovitem prinaša in odpira nove možnosti spoznavanja in plemenitenja vprašanj, ki so skozi briljantno pesniško govorico največjega slovenskega pesnika, avtorja slovenske himne – Franceta Prešerna - postavljena v miselno arhitekturo Evropske unije: » Žive naj vsi narodi, ki hrepene dočakat dan, da koder sonce hodi, prepir iz sveta bo pregan...«

Slovenski plebiscit in slovenska osamosvojitve sta bila najvišji izraz teh sanj in teh hrepenenj – in sta postala temeljni dejanji avtonomije in suverenosti, slovenska valuta - tolar pa je odigral zelo pomembno vlogo garanta stabilnosti.

Spoštovani!

Danes je evro tudi slovenski denar, valuta, ki povezuje več kot 300 milijonov ljudi. In kakor nas uči izkušnja, »da je neskončno velika zgodovina pojavov, a neskončno drobna zgodovina podob, ki preživijo«-, tako smo ponosni, da so pojmi, kategorije, etnografski zapisi, velike osebnosti slovenske kulture upodobljeni na valuti

večnosti – na evru kot najmočnejšemu simbolu v različnosti združene Evrope - kot spomin na um in pogum, na sejanje, konstituiranje in kreiranje, na podobe slovenske identitete v soobstoju in prepletanju z drugimi evropskimi kulturami.

Spoštovani,

ob tej priložnosti vam želim prijetno bivanje v Ljubljani in uspešno nadaljevanje konference.